

Aftalens økonomiske grundlag 2021-2024

Til rammeaftalen vedlægges et tabelværk, der mere detaljeret beskriver de forventede økonomiske rammer i form af et opgavefordelt budget. Budgettet giver et billede af Dansk Sprognævns grundlæggende økonomiske prioriteringer og afspejler det forventede ressourcetræk gennem aftalens løbetid.

Budgettet indgår i anmærkningerne på FL (tabel 6. på finansloven) og vil indarbejdes ved førstgivne lejlighed i anmærkningerne i forbindelse med FL 2022.

Opgavefordelt budget

Omkostninger (brutto)	Budget	Budget	Budget	Budget
Mio. kr., 2021-prisniveau	2021	2022	2023	2024
Generel ledelse og administration	4,7	4,7	4,7	4,7
Rådgivning og oplysning om dansk	3,1	3,1	3,1	3,1
Normering af retskrivningen	2,0	2,0	2,0	2,0
Sprogets udvikling	2,4	2,4	1,9	1,9
Sekretariatsbetjening af Dansk Tegnsprogråd	0,9	0,9	0,9	0,9
I alt	13,1	13,1	12,6	12,6

Strategi 2021-2024

Dansk Sprognævns strategiske udgangspunkt

Dansk Sprognævns opgaver og mission

Ifølge Bekendtgørelse af lov om Dansk Sprognævn er Sprognævnet ”en statsinstitution, som har til opgave at følge det danske sprogs udvikling, at give råd og oplysninger om det danske sprog og at fastlægge den danske retskrivning”. Loven om Dansk Sprognævn angiver videre at Sprognævnet er en forsknings- og formidlingsinstitution der arbejder på et videnskabeligt grundlag med at indsamle nye ord og ordanvendelser, besvare sproglige spørgsmål om det danske sprogs bygning og brug, redigere og udgive den officielle danske retskrivningsordbog og udgive skrifter om dansk sprog. Loven angiver også at Dansk Sprognævn skal sekretariatsbetjene Dansk Tegnsprogråd og besvare henvendelser om dansk tegnsprog.

Loven angiver tydeligt formålet med Dansk Sprognævn og dets hovedopgaver, og denne klarhed i lovgivningen mimes i missionen for Dansk Sprognævn:

Dansk Sprognævn er den statslige forsknings- og informationsinstitution som følger det danske sprogs udvikling, giver råd og oplysninger om det danske sprog og dansk tegnsprog og fastlægger den danske retskrivning.

Af loven om Dansk Sprognævn fremgår det at nævnet skal ”tage hensyn til sprogets funktion som bærer af tradition og kulturel kontinuitet og som spejl af samtidens kultur og samfundsforhold”. Denne formulering af en dualitet mellem tradition og fornyelse er sigende, for grundlæggende gælder det for nævnet at det skal balancere mellem at bevare alle de gode og veludviklede faglige praksisser for at løse dets opgaver samtidig med at disse videreudvikles, og der føjes nye og aktuelt relevante indsatser til. Dansk Sprognævn har altså en klar og lovbestemt opgaveportefølje som er central i nævnets virke: Mere konkret drejer det sig om nævnets leksikografiske bidrag med dels det normerende virke som væsentligst manifesteres i *Retskrivningsordbogen*, dels det mere deskriptive virke som bl.a. ligger i vedligeholdelsen af nævnets ordsamling og ordbogen *Nye ord i dansk*, det drejer sig om videnskabelig dokumentation og analyse af sprogets udvikling, og det drejer sig om nævnets arbejde med at oplyse og rådgive om dansk. Dertil kommer en indsats for dansk tegnsprog som manifesterer sig som oplysning og rådgivning om dansk tegnsprog og som betjening af Dansk Tegnsprogråd. Denne strategi sikrer at denne opgaveportefølje udvikles på en måde som fortsat gør den relevant og efterspurgt i samfundet.

Vision og strategisk retning

Med denne strategi sætter Sprognævnet sig det ambitiøse mål at udvikle sine ordbøger som digitale produkter og udbygge dem yderligere, for det første for at sikre at de bliver tilpasset brugerne (fx når de anvendes i uddannelsessystemet, og når de i stigende grad kommer til at indgå i sprogteknologiske nyskabelser, bl.a. som led i den nationale AI-satsning), og for det andet for at fastholde standarder for hvad der er dansk (i en verden hvor indflydelsen fra multinationale aktører er tydelig og ikke altid fremmede for dansk). For at sikre fagligheden bag – og i sidste ende dermed brugernes tillid og kendskab til – disse standarder for (korrekt) dansk, vil Sprognævnet styrke sin forskning og forskningsformidling om normeringen af dansk.

I relation til Sprognævnets opgave med at følge det danske sprogs udvikling sætter denne strategi en ny retning hvor sprogets udvikling ikke som hidtil helt væsentligst analyseres fra avistekster, men også fra den nutidige sprogbrug som findes i andre teksttyper, fx i unges sprogbrug. Med bl.a. denne tilføjelse styrker Dansk Sprognævn sin forskning i tendenserne i det danske sprogs udvikling (indenfor efterspurgte tematikker som forskellen i sprogbrug mellem ung og ældre, fremmedsprogspåvirkningen af dansk og sprogbrugen i digitale medier), og på den måde vil Sprognævnet bidrage bredere og dybere til forståelsen af dansk som kulturelt medium.

Med henblik på dels at bidrage til at resurser (korporer, ordbøger, osv.) gøres tilgængelige for samfundet, dels at minimere unødvendig paralleludvikling i forskellige institutioner, er det på det organisatoriske plan Dansk Sprognævns hensigt vedholdende at afsøge og udvikle samarbejder med andre centrale aktører i det sprogvidenskabelige miljø.

Dansk Sprognævn er en helt særlig forskningsinstitution, idet nævnet er tilgængeligt for alle dansksprogsinteresserede og som sådan er bindeled mellem sprogbrugerne og forskningen i det danske sprog. Med denne strategi sigter Dansk Sprognævn på at vedligeholde og videreudvikle sine forskningsbaserede rådgivnings- og oplysningstilbud så det sikres at de er relevante og brugbare for alle dets interessenter, ligesom nævnet vil øge sin synlighed markant og derved bringe sin faglighed i spil hos flere i det danske sprogsamfund.

Et afsæt for nævnets strategi er den følgende vision der tegner et billede af Dansk Sprognævns position og virke i 2024:

Dansk Sprognævn er alle danskeres forsknings- og informationsinstitution der virker for at styrke den sproglige bevidsthed og kulturforståelsen. Sprognævnet beskriver sproget og fastlægger og udvikler sproglige resurser som referencepunkt for alt arbejde med skriftlig, mundtlig og digital kommunikation og bidrager dermed til at sikre dansk som en effektiv kommunikationsform. I sine aktiviteter tager nævnet hensyn til sprogets funktioner som bærer af tradition og som spejl af samtiden.

Målsætninger og resultatomål

Dansk Sprognævn arbejder med syv resultatomål, nemlig to mål for arbejdet med normeringen af retskrivningen, to mål for hvordan nævnet følger sprogets udvikling, to mål for nævnets indsats med rådgivning og oplysning og et mål for rådgivningen indenfor tegnsprogsområdet. Resultatomålene for Dansk Sprognævn ligger således i forlængelse af lovgrundlag og mission. For hvert af de syv resultatomål er der en række operationelle mål med tilhørende indikatorer/nøgletal, og disse viser fremdriften mod opfyldelsen af nævnets vision.

Sprognævnet opererer ikke med et særskilt resultatomål for forskning, men forskningsindsatsen skal her betones da Dansk Sprognævn er omfattet af lov om forskning ved arkiver, biblioteker, museer mv. hvor det gælder at "forskning er en væsentlig forudsætning for varetagelsen af institutionens hovedopgave". Sprognævnets forskning har det strategiske sigte at tilvejebringe, vedligeholde og forny det videnskabelige grundlag for løsningen af nævnets opgaver, og forskningsindsatsen indgår i formuleringen og operationaliseringen af resultatomålene. Det er således et strategisk pejlemærke at nævnet fortsat leverer forskningspublikationer indenfor rådgivningens kernefaglighed: ordforråd, grammatik, retskrivning og sprogets udvikling. Grundlæggende sigter Dansk Sprognævn med sin forskning på at bidrage på højeste videnskabelige niveau.

Resultatomålene angående normering af retskrivningen er:

- Dansk Sprognævn vil udvikle og udbygge Retskrivningsordbogen til et tilgængeligt referencepunkt for alt arbejde med skriftsprog og digitalt sprog.
- Dansk Sprognævn vil styrke dansk retskrivning gennem udvikling af nye forskningsområder i relation til normering.

Resultatomålene om at følge sprogets udvikling er:

- Dansk Sprognævn vil skabe øget viden om sprogets udvikling gennem indsamling af nye ord og forskning i sprogbrug og sprognorm.
- Dansk Sprognævn vil understøtte at dansk bruges i alle it-sammenhænge.

Resultatomålene om rådgivning og oplysning er:

- Dansk Sprognævn vil være udadvendt og tilgængeligt i sin rådgivning og oplysning, og nævnet sigter derved på at bidrage til indsigten i sprog og til den demokratiske samtale om dansk.
- Dansk Sprognævn vil udvikle sine rådgivningstilbud så brugernes sproglige og kommunikative kompetencer øges.

Resultatmålet om tegnsprog er:

- Dansk Sprognævn vil øge antallet af brugere af sin rådgivning og levere tilfredsstillende betjening af Dansk Tegnsprogsråd.

Resultatmål for normering af retskrivningen

Dansk Sprognævn vil udvikle og udbygge Retskrivningsordbogen til et tilgængeligt referencepunkt for alt arbejde med skriftsprog og digitalt sprog.

Normeringen af dansk retskrivning er nævnets særlige og mest centrale opgave. Det normeringsarbejde som mest prægnant manifesteres i *Retskrivningsordbogen*, er Dansk Sprognævns væsentligste redskab til at fastholde den skriftlige norm. Uden en fælles norm for retskrivningen vil både analoge og digitale kommunikationsprocesser blive vanskeliggjort og mindre effektive. *Retskrivningsordbogen* er samtidig en resurse der danner rettesnor for en lang række andre ordbøger og opslagsværker. Det er afgørende at ordbogen hele tiden føres ajour og tilpasses den aktuelle sprogbrug således at også stavningen af det nyere ordstof hurtigt bliver tilgængelig, og således at retskrivningsreglerne kan afspejle den praksis der er karakteristisk for klar og nutidig sprogbrug.

Ordbogen er siden seneste udgave i 2012 løbende blevet opdateret med nye ord, men en opdatering af reglerne og en mere fundamental revision har ikke fundet sted siden denne udgivelse (af 4. udgave af ordbogen). I løbet af årene er der observeret en række ændringer i brugen af de ord som allerede er registreret, og der skal derfor arbejdes henimod en 5. udgave af *Retskrivningsordbogen* i 2024. Denne 5. udgave skal samtidig planlægges og publiceres som et digitalt produkt der sætter retskrivningens resurser i spil på en langt mere brugervenlig måde (fx ved at eksplicitere information om bøjningsparadigmer eller sprogbrugernes typiske problemer med afvigelser fra normen eller ved at udfolde reglerne så de bliver mere tilgængelige). Målet om at udkomme med en 5. udgave af *Retskrivningsordbogen* er ambitiøst, for det kræver en meget stor del af nævnets resurser både i udgivelsesåret og i årene frem mod dette, og dette afspejles i fastsættelsen af måltal og indikatorer for enkelte af de operationelle mål.

Sprognævnet vil fortsætte med at have fokus på hvordan *Retskrivningsordbogen* kan spille en central rolle i forhold til udviklingen af dansk sprogteknologi. I forbindelse med den nationale strategi for kunstig intelligens, herunder initiativet om at etablere en frit tilgængelig fælles dansk sprogresurse der skal understøtte og accelerere udviklingen af sprogteknologiske løsninger på dansk, sigter nævnet efter at udbygge og omlægge *Retskrivningsordbogens* underliggende data så de kan benyttes til sprogteknologiske formål. Omfanget af denne indsats afhænger af ekstern finansiering og etableringen af samarbejder med andre aktører; af den grund er der ikke formuleret mål for 2023 og 2024.

Resultatmålet konkretiseres i følgende operationelle mål med tilhørende indikatorer:

Resultatmål	Operationelt mål	B2021	B2022	B2023	B2024
Dansk Sprognævn vil udvikle og udbygge Ret-	Opdatering af <i>Retskrivningsordbogen</i> med nye opslagsord.	>200.	>100.	>50.	-
	Udgivelse af 5. udgave af <i>Retskrivningsordbogen</i> .	-	-	-	Lancering ultimo.

skrivningsordbogen til et tilgængeligt referencepunkt for alt arbejde med skriftsprog og digitalt sprog.	Udbygning af <i>Retskrivningsordbogen</i> til sprogteknologiapplikationer.	Rapport om Det Centrale Ordregister (COR) offentliggøres.	De permanente COR-numre offentliggøres.	Mål fastsættes i 2022.	-
--	--	---	---	------------------------	---

Dansk Sprognævn vil styrke dansk retskrivning gennem udvikling af nye forskningsområder i relation til normering.

Brugernes tillid til *Retskrivningsordbogen* er afgørende for at den finder anvendelse og accepteres som referencepunktet for korrekt dansk. Med henblik på at befæste *Retskrivningsordbogens* faglige position som den fremmeste publikation om dansk retskrivning skal grundlaget bag dansk retskrivning – både datagrundlaget og grundforskningen – styrkes i relation til det danske sprogs fortid, nutid og fremtid. Eksempler på nye indsatser er:

- Nyt forskningsområde: En undersøgelse af nyere dansk sproghistorie (dansk i 1800-tallet), idet mange af de aktuelle normeringsproblemer stammer fra hidtil ubelyste forhold fra den tid.
- En systematisk undersøgelse af datagrundlagets validitet. Sprognævnet får hovedparten af sine data fra medietekster, og disse skal afspejle den gode og sikre sprogbrug hvis de skal kunne danne grundlag for normeringen af retskrivningen. Det er relevant for Dansk Sprognævn at undersøge niveauet for afvigelser fra retskrivningsnormen i journalistiske tekster for at kunne tage de nødvendige forbehold for de analyser som baseres på mediedata.
- En udbygning af datagrundlaget med yderligere korpusopbygning så pålideligheden af dette dokumenteres og fastholdes.

Resultatmålet konkretiseres i følgende operationelle mål med tilhørende indikatorer:

Resultatmål	Operationelt mål	B2021	B2022	B2023	B2024
Dansk Sprognævn ønsker at styrke dansk retskrivning gennem udvikling af nye forskningsområder i relation til normering.	Forskning i nyere dansk sproghistorie med henblik på aktuelle normeringsproblemer.	4 forskningsforedrag. 1 workshop.	4 forskningsforedrag. 1 workshop. 2 fagfællebedømte forskningspublikationer.	4 forskningsforedrag. 1 workshop. 2 fagfællebedømte forskningspublikationer.	Konference. Antologi.
	Forskning i retskrivning i journalistiske tekster.	Plan for projektets gennemførelse er udarbejdet.	1 fagfællebedømt forskningsartikel.	-	-

Resultatmål for at følge sprogets udvikling

Dansk Sprognævn vil skabe øget viden om sprogets udvikling gennem indsamling af nye ord og forskning i sprogbrug og sprognorm.

Det er en ny og gennemgribende målsætning at bringe Dansk Sprognævns ordsamling, som er klassificeret som kulturarv, i spil som 'sprogets hukommelse'. Denne målsætning vil eksekveres i nye måder at indsamle ord på, ny forskningspraksis ift. ordsamlingen og nye måder at udstille ordsamlingen på. Dermed vil nyordsarbejdet blive styrket i de kommende år, og det vil være efterspurgt af mange af nævnets interessenter.

Udviklingen af ordsamlingen og det nyordsarbejde der er baseret herpå, skal følge to nye spor: For det første skal der være bedre mulighed for at alle danskere byder ind med de nye ord som de støder på i deres hverdag, og for det andet sigter Sprognævnet på at udvikle ny software (kunstig intelligens) så der findes flere nyordskandidater end i dag.

Et tema i arbejdet med at følge sprogets udvikling er at kortlægge og udforske fremmedsprogspåvirkningen af dansk. Der vil fortløbende være fokus på dette område, for det nyder stor bevågenhed hos alle sproginteresserede danskere (og det danner derfor grundlag for en del af den rådgivning og oplysning Sprognævnet leverer), men her og nu er det ikke oplagt at bruge ekstraordinære resurser på et nyt, stort forskningsprojekt.

Traditionelt har Dansk Sprognævn primært beskæftiget sig med sproget i de redigerede, publicistiske medier som nævnets korpusser væsentligst opbygges af tekster fra. Dette skal fortsat være omdrejningspunktet, men for at opfylde forventningerne og lovkravet om at følge sprogets udvikling er der behov for forskning i og formidling af andre typer sprogbrug end den der findes i sådanne medietekster, fx forskning i unges sprogbrug, i 'grim' sprogbrug, i sproget på sociale medier og i sprogbrug der henter sin inspiration i slangudtryk og i fremmedsprog. Sprognævnet vil udvikle nye forskningsindsatser på disse felter.

Det primære empiriske grundlag for at følge sprogets udvikling er den vedholdende udbygning af nævnets korpusresurser. Disse resurser består især af medietekster, blandt andet fordi der er en lang række udfordringer forbundet med at indsamle og systematisere andre teksttyper, fx tekster fra sociale medier og dagligdags sprogbrug. Udfordringerne til trods er det et mål at styrke det empiriske grundlag ved at indsamle nye typer af sprogdata og dermed udvikle nye specialkorpusser.

Resultatmålet konkretiseres i følgende operationelle mål med tilhørende indikatorer:

Resultatmål	Operationelt mål	B2021	B2022	B2023	B2024
Dansk Sprognævn vil skabe øget viden om sprogets udvikling gennem indsamling af nye ord og	Opdatering af <i>Nye Ord i Dansk</i> med nye opslagsord.	120.	120.	60.	40.
	Udvikling af nye metoder til at finde nye ord (excerpering).	App til IOS og Android færdigudviklet.	Brugerevaluering og tilpasning af app.	Udvikling af AI-modul (neuralt netværk) til opsporing af nye ord.	Nyt AI-modul finder >500 potentielle nye ord.

forskning i sprogbrug og sprognorm.	Forskning i fremmedsprogpåvirkning af dansk.	1 fagfællebedømt forskningsartikel.	Mål fastsættes ultimo 2021.	-	-
	Forskning i unges sprogbrug, herunder upoleret sprog og bandeord.	1 fagfællebedømt forskningsartikel.	1 forskningsformidlingsartikel.	1 fagfællebedømt forskningsartikel.	1 forskningsformidlingsartikel.
	Styrkelse af det empiriske grundlag: antal ord som korpus om unges sprogbrug forøges med.	100.000 ord.	100.000 ord.	100.000 ord.	100.000 ord.

Dansk Sprognævn vil understøtte at dansk bruges i alle it-sammenhænge.

Den vedholdende digitalisering af kommunikationsformer medfører nyskabelser og ændringer i sprogbrugen, fx ændringer i relationen mellem skriftsprog og talesprog, og det vil være centralt at blive ved med at undersøge hvad digitaliseringen gør ved sprogets udvikling, bl.a. med henblik på at bidrage til at fjerne de sproglige barrierer i digitalt understøttet kommunikation. Der er således behov for at angive principper for hvordan sprogteknologiske applikationer og AI-baserede informationssystemer opnår et korrekt og præcist dansk, og sådanne principper sigter nævnet på at angive. Der er ligeledes behov for at nævnet begynder at understøtte opbygningen af udataledninger med henblik på udviklingen af talegenkendelse for dansk.

Resultatmålet konkretiseres i følgende operationelle mål med tilhørende indikatorer:

Resultatmål	Operationelt mål	B2021	B2022	B2023	B2024
Dansk Sprognævn vil understøtte at dansk bruges i alle it-sammenhænge.	Udvikling af nye annotationer til <i>Ret-skrivningsordbogens</i> leksikalske indgange (opslagsord) til understøttelse af digital kommunikation, herunder taleteknologi.	Publikation.	Lydlig opmærkning af min. 5.000 opslagsord.	Lydlig opmærkning af 50 % af RO's opslagsord.	Lydlig opmærkning af 100 % af RO's opslagsord.

Resultatmål for rådgivning og oplysning

Dansk Sprognævn vil være udadvendt og tilgængeligt i sin rådgivning og oplysning, og nævnet sigter derved på at bidrage til indsigten i sprog og til den demokratiske samtale om dansk.

Det overordnede formål med Dansk Sprognævns rådgivnings- og oplysningsvirksomhed er at styrke sprog og kommunikation i det danske samfund og hjælpe (principielt) alle til at udtrykke sig på et klart og formålstjænkigt dansk. Dette resultatmål angiver retninger for Sprognævnets kommunikation med offentligheden.

Sprognævnets spørgetelefon skal være danskernes primære kanal for spørgsmål om sprog, og i en (frem)tid hvor mere og mere rådgivning og oplysning (og kommunikation, i det hele taget) bliver digitaliseret og afpersonaliseret, sigter Sprognævnet på at spørgetelefonen skal vinde anerkendelse fordi enhver dansker kan gå i direkte dialog om sproget med nogle af landets førende sprogfolk.

Dansk Sprognævn når ud til samfundet gennem udgivelser, foredrag, mediebidrag og -omtale, tilbud til skoler og uddannelsesinstitutioner, faglige netværksarrangementer og tilstedeværelse på nettet og de sociale medier. De fleste brugere kommer i kontakt med Dansk Sprognævn via nævnets to primære hjemmesider: dsn.dk og sproget.dk. Disse hjemmesider er aktuelt ikke tilstrækkeligt brugervenlige, bl.a. fordi de ikke er optimerede til mobile platforme, og nævnet sigter derfor på at udvikle nye hjemmesider. I det hele taget skal Sprognævnet i de kommende år være mere synligt i det danske samfund, og det er et strategisk sigte at nævnet bidrager væsentligt til den demokratiske samtale om det danske sprog og hermed til kulturforståelsen. Udviklingen af en sprogfestival i tæt samarbejde med Nordfyns Kommune bliver central i disse bestræbelser.

Resultatmålet konkretiseres i følgende operationelle mål med tilhørende indikatorer:

Resultatmål	Operationelt mål	B2021	B2022	B2023	B2024
Dansk Sprognævn vil være udadvendt og tilgængeligt i sin rådgivning og oplysning, og nævnet sigter derved på at bidrage til indsigten i sprog og til den demokratiske samtale om dansk.	Personlig rådgivning i svartjenesten: antal henvendelser og svar.	5.000. Brugerevaluering: 80 % tilfredshed.	5.000.	5.000.	5.000.
	Forbedret oplysning via ny hjemmeside: dsn.dk.	Lancering af ny hjemmeside (primo).	Brugerevaluering. Mål for trafiktal fastsættes i 2022.	-	-
	Forbedret oplysning via ny hjemmeside: sproget.dk.	Lancering af ny hjemmeside (ultimo).	Brugerevaluering. Mål for trafiktal fastsættes i 2022.	-	-
	Sprognævnet bringer sin faglighed i spil: antal populærvideenskabelige foredrag.	15.	30.	30.	15.
	Sprognævnet bidrager til forståelsen af dansk som kulturelt medium og til sprogdiskussioner i offentligheden: antal mediebidrag.	80.	80.	80.	80.
	Sprognævnet bidrager til forståelsen af dansk som kulturelt medium og til sprogdiskussioner i offentligheden: afholdelse af sprogfestival med stigende deltagerantal.	>2.000 gæster.	>4.000 gæster.	>7.000 gæster.	>10.000 gæster.

Dansk Sprognævn vil udvikle sine rådgivningstilbud så brugernes sproglige og kommunikative kompetencer øges.

Dansk Sprognævn skal ikke blot nå bredt ud og udvikle relevante informations- og rådgivningstilbud 'i bredden', Sprognævnet skal også have for øje at dets normering af retskrivningen skal følges i hele uddannelsessystemet fra grundskole til videregående uddannelse og af alle dele af den offentlige forvaltning, af Folketinget og myndigheder med tilknytning til Folketinget samt af domstolene; disse brugergrupper skal derfor opleve mere målrettede tilbud om rådgivning.

Retskrivningsordbogens regler kan være vanskelige at forstå, og Sprognævnet vil særligt fokusere på at udvikle muligheder for at stille sin viden til rådighed for lærere og fagkonsulenter der så kan pædagogisere denne og bringe den i spil i grund- og gymnasieskolen.

Dansk Sprognævn har en lang tradition for at rådgive om klart sprog i det offentlige, og aktuelt er den internationale organisation for standardisering (ISO) i færd med at udarbejde en standard for klarsprog (ISO/WD 24495-1) som skal udfoldes ift. dansk, og dette arbejde sigter Sprognævnet på at stå for i samarbejde med de øvrige nordiske sprognævne og eventuelt Dansk Standard (DS).

Resultatmålet konkretiseres i følgende operationelle mål med tilhørende indikatorer:

Resultatmål	Operationelt mål	B2021	B2022	B2023	B2024
Dansk Sprognævn udvikler sine rådgivningstilbud så brugernes sproglige og kommunikative kompetencer øges.	Udbud af brugertilpassede kurser og seminarer til undervisere og fagkonsulenter (især i grund- og gymnasieskolen).	Udvikling af koncept.	Mål fastsættes i 2021.	-	-
	Udbud af brugertilpassede kurser og seminarer til offentligt ansatte (indtægtsdækket virksomhed).	Udvikling af koncept.	Mål fastsættes i 2021.	-	-
	Formulering af ISO for klarsprog.	Tilpasning af international standard til dansk.	Lancering.	-	-

Resultatmål for betjening af Dansk Tegnsprogråd

Dansk Sprognævn vil øge antallet af brugere af sin rådgivning og levere tilfredsstillende betjening af Dansk Tegnsprogråd.

Dansk Tegnsprogråd har til opgave at udarbejde principper og retningslinjer for arbejdet med at følge og dokumentere det danske tegnsprog og at give råd og oplysning om dansk tegnsprog. Afdeling for Dansk Tegnsprog i Sprognævnet har til opgave at besvare henvendelser om dansk tegnsprog og vejlede om tegnsprogs-

brug, at samarbejde med relevante interessegrupper og institutioner indenfor tegnsprogsområdet og at sekretariatsbetjene Dansk Tegnsprogråd. Det er målet at øge antallet af brugere af Tegnsprogsafdelingens rådgivning og sikre at sekretariatsbetjeningen af Tegnsprogrådet fortsat er tilfredsstillende.

Resultatmålet konkretiseres i følgende operationelle mål med tilhørende indikatorer:

Resultatmål	Operationelt mål	B2021	B2022	B2023	B2024
Dansk Sprognævn øger antallet af brugere af sin rådgivning og leverer tilfredsstillende betjening af Dansk Tegnsprogråd.	Personlig rådgivning om tegnsprog: antal henvendelser og svar.	150	158	166	174
	Dansk Tegnsprogråd er tilfreds med nævnets sekretariatsbetjening.	90 % tilfredshed.	90 % tilfredshed.	90 % tilfredshed.	90 % tilfredshed.

Opsummering

Strategiens grundlæggende aspekter er opsummeret i nedenstående skema.

MISSION	Dansk Sprognævn er den statslige forsknings- og informationsinstitution som følger det danske sprogs udvikling, giver råd og oplysninger om det danske sprog og dansk tegnsprog og fastlægger den danske retskrivning.						
VISION	Dansk Sprognævn er alle danskeres forsknings- og informationsinstitution der virker for at styrke den sproglige bevidsthed og kulturforståelsen. Sprognævnet beskriver sproget og fastlægger og udvikler sproglige resurser som referencepunkt for alt arbejde med skriftlig, mundtlig og digital kommunikation og bidrager dermed til at sikre dansk som en effektiv kommunikationsform. I sine aktiviteter tager nævnet hensyn til sprogets funktioner som bærer af tradition og som spejl af samtiden.						
VÆRDI-GRUNDLAG	Dansk Sprognævn lægger vægt på størst mulig transparens i faglige og administrative beslutningsprocesser, samarbejde, videndeling, høj kvalitet og løbende kritisk vurdering af (det videnskabelige grundlag i) forskning og rådgivning samt gode arbejdsbetingelser der tager mest muligt hensyn til den enkeltes situation.						
MÅL	Normering af retskrivning		Sprogets udvikling		Rådgivning og oplysning		Tegnsprog
	Dansk Sprognævn vil udvikle og udbygge Retskrivningsordbogen til et tilgængeligt referencepunkt for alt arbejde med skriftsprog og digitalt sprog.	Dansk Sprognævn vil styrke dansk retskrivning gennem udvikling af nye forskningsområder i relation til normering.	Dansk Sprognævn vil skabe øget viden om sprogets udvikling gennem indsamling af nye ord og forskning i sprogbrug og sprognorm.	Dansk Sprognævn vil understøtte at dansk bruges i alle it-sammenhænge.	Dansk Sprognævn vil være udadvendt og tilgængeligt i sin rådgivning og oplysning, og nævnet sigter derved på at bidrage til indsigten i sprog og til den demokratiske samtale om dansk.	Dansk Sprognævn vil udvikle sine rådgivningstilbud så brugernes sproglige og kommunikative kompetencer øges.	Dansk Sprognævn vil øge antallet af brugere af sin rådgivning og levere tilfredsstillende betjening af Dansk Tegnsprogsråd.
FORUDSÆTNINGER	Stabil økonomi og ekstern forskningsfinansiering. Resurser til udvikling og vedligeholdelse af nye initiativer og arbejdsprocesser, herunder IT-systemer. Gode muligheder for interaktion med sproglige forsknings- og uddannelsesmiljøer. Gode arbejdsvilkår, herunder muligheder for faglig og personlig udvikling. Nærværende og visionær ledelse. Gode muligheder for rekruttering af nye medarbejdere.						

Bilag 3 til rammeaftale for Dansk Sprognævn 2021-2024
Operationelle mål, nøgletal og indikatorer

Kerneopgave	Resultatmål	Operationelt mål, nøgletal, indikator	B2021	B2022	B2023	B2024
Normering af retskrivningen.	Dansk Sprognævn vil udvikle og udbygge Retsskrivningsordbogen til et tilgængeligt referencpunkt for alt arbejde med skriftsprog og digitalt sprog.	Opdatering af <i>Retsskrivningsordbogen</i> med nye opslagsord.	>200.	>100.	>50.	-
		Udgivelse af 5. udgave af <i>Retsskrivningsordbogen</i> .	-	-	-	Lancering ultimo.
		Udbygning af <i>Retsskrivningsordbogen</i> til sprogteknologiapplikationer.	Rapport om Det Centrale Ordregister (COR) offentliggøres.	De permanente COR-numre offentliggøres.	Mål fastsættes i 2022.	-
	Dansk Sprognævn ønsker at styrke dansk retskrivning gennem udvikling af nye forskningsområder i relation til normering.	Forskning i nyere dansk sproghistorie med henblik på aktuelle normeringsproblemer.	4 forskningsforedrag. 1 workshop.	4 forskningsforedrag. 1 workshop. 2 fagfællebedømte forskningspublikationer.	4 forskningsforedrag. 1 workshop. 2 fagfællebedømte forskningspublikationer.	Konference. Antologi.
	Forskning i retskrivning i journalistiske tekster.	Plan for projektets gennemførelse er udarbejdet.	1 fagfællebedømt forskningsartikel.	-	-	
Følge sprogets udvikling.	Dansk Sprognævn vil skabe øget viden om sprogets udvikling gennem indsamling af nye ord	Opdatering af <i>Nye Ord i Dansk</i> med nye opslagsord.	120	120	60	40
		Udvikling af nye metoder til at finde nye ord (excerpering).	App til IOS og Android færdigudviklet.	Brugerevaluering og tilpasning af app.	Udvikling af AI-modul (neuralt net-	Nyt AI-modul finder >500 potentielle nye ord.

	og forskning i sprogbrug og sprognorm.				værk) til opsporing af nye ord.	
		Forskning i fremmedsprogspåvirkning af dansk.	1 fagfællebedømt forskningsartikel.	Mål fastsættes ultimo 2021.	-	-
		Forskning i unges sprogbrug, herunder upoleret sprog og bandeord.	1 fagfællebedømt forskningsartikel.	1 forskningsformidlingsartikel.	1 fagfællebedømt forskningsartikel.	1 forskningsformidlingsartikel.
		Styrkelse af det empiriske grundlag: antal ord som korpus om unges sprogbrug forøges med.	100.000 ord.	100.000 ord.	100.000 ord.	100.000 ord.
	Dansk Sprognævn vil understøtte at dansk bruges i alle it-sammenhænge.	Udvikling af nye annotationer til <i>Retskrivningsordbogens</i> leksikalske indgange (opslagsord) til understøttelse af digital kommunikation, herunder taleteknologi.	Publikation.	Lydlig opmærkning af min. 5.000 opslagsord.	Lydlig opmærkning af 50 % af RO's opslagsord.	Lydlig opmærkning af 100 % af RO's opslagsord.
Rådgivning og oplysning.	Dansk Sprognævn vil være udadvendt og tilgængeligt i sin rådgivning og oplysning, og nævnet sigter derved på at bidrage til indsigten i sprog og til den demokratiske samtale om dansk.	Personlig rådgivning i svartjenesten: antal henvendelser og svar.	5.000. Brugerevalue-ring: 80 % tilfredshed.	5.000	5.000	5.000
		Forbedret oplysning via ny hjemmeside: dsn.dk.	Lancering af ny hjemmeside (primo).	Brugerevalue-ring. Mål for trafik-tal fastsættes i 2022.	-	-
		Forbedret oplysning via ny hjemmeside: sproget.dk.	Lancering af ny hjemmeside (ultimo).	Brugerevalue-ring. Mål for trafik-tal fastsættes i 2022.	-	-
		Sprognævnet bringer sin faglighed i spil: antal populærvidenskabelige foredrag.	15	30	30	15

		Sprognævnet bidrager til forståelsen af dansk som kulturelt medium og til sprogdiskussioner i offentligheden: antal mediebidrag.	80	80	80	80
		Sprognævnet bidrager til forståelsen af dansk som kulturelt medium og til sprogdiskussioner i offentligheden: afholdelse af sprogfestival med stigende deltagerantal.	>2.000 gæster.	>4.000 gæster.	>7.000 gæster.	>10.000 gæster.
	Dansk Sprognævn udvikler sine rådgivningstilbud så brugernes sproglige og kommunikative kompetencer øges.	Udbud af brugertilpassede kurser og seminarer til undervisere og fagkonsulenter (især i grund- og gymnasieskolen).	Udvikling af koncept.	Mål fastsættes i 2021.	-	-
Udbud af brugertilpassede kurser og seminarer til offentligt ansatte (indtægtsdækket virksomhed).		Udvikling af koncept.	Mål fastsættes i 2021.	-	-	
Formulering af ISO for klarsprog.		Tilpasning af international standard til dansk.	Lancering.	-	-	
Tegnsprog.	Dansk Sprognævn øger antallet af brugere af sin rådgivning og leverer tilfredsstillende betjening af Dansk Tegnsprogråd.	Personlig rådgivning om tegnsprog: antal henvendelser og svar.	150	158	166	174
		Dansk Tegnsprogråd er tilfreds med nævnets sekretariatsbetjening.	90 % tilfredshed.	90 % tilfredshed.	90 % tilfredshed.	90 % tilfredshed.